Lieta Nr.C40 1433 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ventspilī 2016.gada 2.maijā

Ventspils tiesas tiesnese S.Eglīte,

izskatot rakstveida procesā civillietu Lindorff Oy, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, maza apmēra prasībā pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu,

konstatēja

2015.gada 2.oktobrī Ventspils tiesā saņemta prasītāja Lindorff Oy, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, maza apmēra prasība pret atbildētājiem – /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieka par labu prasītājam galveno parādu EUR 1649,18 apmērā, aizdevuma lietošanas procentus EUR 400,67, likumiskos procentus EUR 376,23 un līgumsodu EUR 204,24, kā arī tiesāšanās izdevumus. Noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neapmaksātās pamatparāda summas.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2015.gada 5.oktobrī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājiem nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, izskaidrojot atbildētāju tiesības un nozīmēta lietas izskatīšana rakstveida procesā. Atbildētājam/pers. B/ dokumenti nosūtīti izsniegšanai Lielbritānijas kompetentai iestādei kā to nosaka Civilprocesa likuma 56.^{2}pants.

Tā kā no Lielbritānijas kompetentās iestādes netika saņemts apstiprinājums par tiesas nosūtīto dokumentu izsniegšanu atbildētājam /pers. B/, tad lietas izskatīšana atlikta un dokumenti nosūtīti atbildētājam atkārtoti.

2016.gada 14.janvārī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājiem nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, izskaidrojot atbildētāju tiesības un nozīmēta lietas izskatīšana rakstveida procesā. Atbildētājam/pers. B/ dokumenti nosūtīti izsniegšanai Lielbritānijas kompetentai iestādei kā to nosaka Civilprocesa likuma 56.^{2}pants.

2016.gada 14.martā tiesā no kompetentās Lielbritānijas iestādes saņemts apliecinājums par tiesas dokumentu izsniegšanu atbildētājam /pers. B/.

Tiesnese atzīst, ka atbildētājiem par prasību un lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētāji rakstveida paskaidrojumus tiesā nav iesnieguši un nav lūguši lietas izskatīšanu mutvārdu procesā.

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Konstatēts, ka starp AS „GE Money" un /pers. A/ 2007.gada 12.novembrī noslēgts Aizdevuma līgums Nr.1011806476 (turpmāk – Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru AS „GE Money" atbildētājam /pers. A/ piešķīrusi aizdevumu Ls 1438,01 (EUR 2046,10) apmērā un ar aizdevuma procentu – Ls 477,75 (EUR 679,78) apmērā (lietas 12.-13.lapa).

No minētā Aizdevuma līguma redzams, ka atbildētājs /pers. A/ apņēmies minēto aizdevumu saskaņā ar norādīto grafiku atmaksāt līdz 2011.gada 15.novembrim, ik mēnesi maksājot Ls 39,99 (EUR 56,90), ko sastāda kredīta pamatsumma un aizdevuma procenti. Šī līguma 5.1punktā paredzētas arī līgumsoda saistības gadījumā, ja nav veicis līgumā noteiktās saistības.

Nodibināts, ka atbildētājs nav pildījis līguma nosacījumus.

Tāpat konstatēts, ka starp AS „GE Money" un /pers. B/ 2007.gada 12.novembrī noslēgts Galvojuma līgums Nr.GA1011806476, saskaņā ar kuru atbildētājs /pers. B/ uzņēmās kā pats aizņēmējs atbildēt pilnā apmērā par /pers. A/ saistībām saskaņā ar noslēgto Aizdevuma līgumu.

Konstatēts, ka 2011.gada 14.septembrī starp AS „GE Money" kā cedentu un Lindorff Oy, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, kā cesionāru noslēgts Cesijas līgums, ar kuru Lindorff Oy ieguva prasījuma tiesības pret atbildētāju /pers. A/ pēc 2007.gada 12.novembra Aizdevuma līguma (lietas 20., 21.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina. Tā kā cesijas līgums starp AS „GE Money" un prasītāju noslēgts atbilstoši Civillikuma noteikumiem, tad tiesa atzīst, ka prasītājam ir visas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr.1011806476 saistībām.

No parāda aprēķina (lietas 16.-17.lapa) redzams, ka atbildētāja /pers. A/ parāds par neizpildītajām saistībām prasītājam ir EUR 2630,32, ko veido: galvenais parāds, ko veido līgumā pielīgtā atlikusī, nesamaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 1641,71, zaudējumi ar brīdinājuma izsniegšanu EUR 7,47 apmērā, kā arī aizdevuma lietošanas procenti EUR 400,67, likumiskie procenti EUR 376,23 un līgumsods EUR 204,24.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījums vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētāja nav pierādījusi pretējo, kā arī nav cēlusi pamatotus iebildumus pret prasībā norādītajiem apstākļiem. Tāpat atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus par saistību izpildi.

Lietā nepastāv strīds par to, ka puses tiesīgi noslēgušas iepriekš minēto līgumu, nepastāv strīds par līguma nosacījumiem un par to, ka prasītājs savas saistības, kas izriet no minētā līguma, godprātīgi izpildījis. Tāpat lietā nepastāv arī strīds par to, ka atbildētājs savas saistības nav labprātīgi izpildījis.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.-1590.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma.

Tiesa atzīst, ka prasība par pamatparāda EUR 1641,71 piedziņu no atbildētāja ir apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai daudzums, kādu viņš saņēmis un saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un

lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs tieši jānosaka aktā vai darījumā.

Tiesa konstatē, ka noslēdzot līgumu puses vienojušās par gada procentu likmi – 15,82% (lietas 12.lapa). Prasītājam cedēti līgumiskie procenti Ls 281,59 (EUR 400,67) apmērā (lietas 20.lapa) jeb 1139,41 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Prasītāja lūdz piedzīt likumiskos procentus, kas noteikti Civillikuma 1765.pantā, laika periodā no 2011.gada 16.novembra līdz 2015.gada 11.septembrim EUR 376,23 apmērā (lietas 16., 17.lapa).

Tiesa secina, ka likumiskie procenti piedzenami kā to lūdzis prasītājs.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditoram ir tiesības prasīt līgumsodu, ja tā tieši bijis norunāts.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija un tā uzdevums ir ietekmēt parādnieka saistību izpildi, nevis nodrošināt kreditoram labumu papildus parādnieka pamatsaistībai.

Līgumsods nav līdzeklis, ar kura palīdzību kreditors ir tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), un tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, izvērtējot normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu, ir nonācis pie atzinuma, ka līgumsoda samazināšanas iespēja nav izslēgta [..]. Jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1724.^{1}panta noteikumiem, tiesas kompetencē ietilpst izvērtēt piemērota līgumsoda samērīgumu. Turklāt, atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei, atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai ir tiesības, un pat pienākums pielīgto līgumsodu samazināt, ja tas ir atzīstams par nesamērīgu.

Papildus tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīt, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājam, samazināms līdz EUR 164,17 apmērā, un prasība daļā par līgumsoda EUR 40,07 piedziņu - noraidāma.

Civillikuma 1692.pantā noteikts, ka galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Savukārt Civillikuma 1701.pants noteic, ka galvinieks, pret kuru ceļ prasību kreditors, var izlietot visas galvenā parādnieka ierunas, izņemot tikai tās, pret kurām kreditors taisni gribējis nodrošināties ar galvojumu.

Tiesa konstatē, ka galvotājs /pers. B/ ir uzņēmies saistības atbildēt kā pats parādnieks (lietas 14., 15.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu, galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Līdz ar to parāda piedziņas neiespējamības gadījumā no aizņēmēja, tas piedzenams no galvotāja.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par zaudējumu 7,47 EUR apmērā piedziņu nav pamatota un ir noraidāma, jo ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi nav atzīstami par ar konkrētās lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem vai arī zaudējumiem materiālo tiesību normu izpratnē.

Civilprocesa likums neparedz samaksāto ar brīdinājuma izsniegšanu saistīto izdevumu atmaksu gadījumos, kad pieteikums par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā atstāts bez izskatīšanas. Likumdevējs Civilprocesa likuma 406.^{6}panta trešā daļā ir noteicis kārtību, kā rīkoties ar tiesas izdevumiem, kas radušies lietas izskatīšanas laikā.

Arī Augstākās tiesas judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par viena procesa ietvaros samaksāto tiesāšanās izdevumu piedziņu nevar tikt izlemts citā, pavisam jaunā tiesvedības procesā, šo prasījumu pamatojot ar Civillikuma normām par zaudējumu atlīdzināšanu. Materiālās tiesību normas nav piemērojamas strīdos par tiesas izdevumu atlīdzību (Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 6.aprīļa spriedums lietā Nr.SKC-143, 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-965).

Saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, apmierināms prasītāja lūgums norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt likumiskos procentus - 6% (seši procenti) gadā no pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to, no atbildētāja /pers. A/ par labu prasītājam ir piedzenami tiesāšanās izdevumi proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai - valsts nodeva EUR 338,05 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu, pieteikuma nosūtīšanu EUR 10,99, kas attiecīgi piedzenams no atbildētāja par labu prasītājam. Piedziņas neiespējamības gadījumā vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/ piedzīt no /pers. B/ par labu prasītājam.

Atbildētājiem dodams termiņš labprātīgai sprieduma izpildei (Civilprocesa likuma 204.^{1}pants).

Pamatojoties uz LR Civillikuma 1587., 1651., 1716., 1717., 1753., 1765., 1943., 1946.pantu, Civilprocesa likuma 4., 34., 41., 97., 189.-193., 195.pantu, 204.^{1}pantu, 250.^{26}pantu, tiesa,

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Lindorff Oy (Somijas Republikas Uzņēmumu reģistra Nr.220.549), kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, parādu EUR 2582,78, kas sastāv no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 1641,71, līgumiskiem procentiem EUR 400,67, likumiskiem procentiem EUR 376,23, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2015.gada 11.septembrim un līgumsoda EUR 164,17, kā arī valsts nodevu EUR 338,05 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas paziņojumu, pieteikuma nosūtīšanu EUR 10,99, **pavisam kopā EUR 2931,82 (divi tūkstoši deviņsimt trīsdesmit viens *euro* un 82 centi)**, ko ieskaitīt uz Lindorff Oy Latvijas filiāles norēķinu kontā Nr.LV84NDEA0000081667899, Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, NDEALV2X.

Piedziņas neiespējamības gadījumā vai sprieduma daļējas izpildes gadījumā no /pers. A/, personas kods /personas kods/, piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Lindorff Oy (Somijas Republikas Uzņēmumu reģistra Nr.220.549), kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, parādu EUR 2582,78, kas sastāv no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 1641,71, līgumiskiem procentiem EUR 400,67, likumiskiem procentiem EUR 376,23, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2015.gada 11.septembrim un līgumsoda EUR 164,17, kā arī valsts nodevu EUR 338,05 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas paziņojumu, pieteikuma nosūtīšanu EUR 10,99, **pavisam kopā EUR 2931,82 (divi tūkstoši deviņsimt trīsdesmit viens *euro* un 82 centi)**, ko ieskaitīt uz Lindorff Oy Latvijas filiāles norēķinu kontā Nr.LV84NDEA0000081667899, Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle, NDEALV2X.

Noteikt Lindorff Oy (Somijas Republikas Uzņēmumu reģistra Nr.220.549), kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6 (seši) % gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas EUR 1641,71 (viens tūkstotis sešsimt četrdesmit viens *euro* un 71 cents).

Noteikt atbildētājiem desmit dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no dienas, kad spriedums stājies spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ventspils

tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likumā 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Atbildētājam/pers. B/ sprieduma norakstu nosūtīt Civilprocesa likuma 56.^{2}panta kārtībā un paziņot, ka apelācijas sūdzību var iesniegt 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ventspils tiesā.

Tiesnese S.Eglīte